

Oppdragsdokument 2007

Sykehusapotek Nord HF

OPPDRAKSDOKUMENT 2007 – SYKEHUSAPOTEK NORD HF

Ordliste:.....	3
1. Innledning.....	4
1.1 Oppdragsdokumentets fundament og oppbygging	4
1.2 Mål og strategi for Helse Nord.....	4
2. Overordnede forventninger til Sykehusapotek Nord HF i 2007	5
2.1 Mål for virksomheten i Sykehusapotek Nord HF.....	5
3. Pasientbehandling	5
3.1 Aktivitet.....	5
3.2 Kvalitet	6
3.3 Prioritering	7
3.4 Områder som skal vektlegges spesielt.....	7
3.4.1 Lokalsykehus, samhandling, desentralisering og oppgavefordeling.....	7
3.4.2 Psykisk helsevern.....	7
3.4.3 Kronikersatsingen - helhetlig satsing på eldre og pasienter med kroniske sykdommer.....	8
3.4.4 Landsfunksjoner, nasjonale medisinske kompetansesentra og kompetansesentra for personer med sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger.....	8
3.4.5 Tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige	8
3.4.6 Donoransvarlige leger i sykehusene.....	9
3.4.7 Kreftbehandling	9
3.4.8 Smertebehandling	9
3.4.9 Intensivkapasitet	9
3.4.10 Smittevern og beredskap.....	9
3.4.11 Folkehelsesamarbeidet	9
3.4.12 Nordområdesatsingen.....	10
4. Forskning.....	10
5. Utdanning av helsepersonell	10
6. Pasientopplæring	11
7. Felles organisatoriske og økonomiske krav og rammebetingelser for 2007.....	11
7.1 Tiltak for økonomisk balanse	11
7.1.1 Tiltaksplaner	11
7.1.2 Investeringsrammer	11
7.1.3 Inntektsfordelingsmodell.....	11
7.2 Tiltak for å utvikle en organisasjon med kultur for løpende forbedring og utvikling.....	12
7.2.1 Organisasjon og arbeidsgiver.....	12
7.2.2 Personal, kompetanse og rekruttering.....	12
7.2.3 Helse, miljø og sikkerhet (HMS).....	13
7.2.4 Innkjøpsfunksjonen	13
7.2.5 Informasjons og kommunikasjonsteknologi (IKT)	13
8. Oppfølging og rapportering	14
8.1 Økt kvalitet på styringsdata.....	14
8.2 Rapporteringsrutiner i 2007.....	14

Ordliste:

HF: Helseforetak

HOD: Helse- og omsorgsdepartementet

UNN HF: Universitetssykehuset Nord-Norge HF

RHF: Regionalt helseforetak

Leseveiledning:

Oppdragsdokumentene til helseforetakene inneholder de samme kravene til alle. I tillegg settes noen krav som gjelder det enkelte helseforetak. Teksten i oppdragsdokumentene som er lik for alle er skrevet i normal skrift, mens de kravene som gjelder det enkelte helseforetaket er skrevet i *kursiv skrift*.

1. Innledning

1.1 Oppdragsdokumentets fundament og oppbygging

Oppdragsdokumentet er Helse Nord RHF's eierbestilling til helseforetakene. Dokumentet bygger på Helse- og omsorgsdepartementets Oppdragsdokument 2007 til Helse Nord RHF og styresak 101-2006 Helsepolitisk bestilling og budsjett 2007. Det må sees i sammenheng med styresak 18- 2007 Konsolidert budsjett 2007 (behandles i samme møte). Krav fra departementet som helseforetakene skal løse på vegne av Helse Nord RHF viderefremmes her.

Oppdragsdokumentet gir uttrykk for Helse Nord RHF's prioriteringer. Det er utformet med tanke på at ledere på alle nivåer i helseforetakene skal kunne bruke det til å sette egen virksomhet inn i en helhetlig sammenheng og gjøre prioriteringer ut fra dette.

Helse- og omsorgsdepartementet skjerper sine styringskrav overfor Helse Nord RHF, blant annet gjennom mer systematisk bruk av indikatorer og konkrete oppfølgingspunkter i styringsdialogen. Helse Nord RHF vil så langt mulig benytte de samme metodene i oppfølgingen av helseforetakene.

Helseforetakene skal delta i regionalt og nasjonalt forbedringsarbeid som for eksempel fagråd, fagnettverk, kvalitetsarbeid og felles prosjektarbeid innenfor IKT, økonomi og andre støttefunksjoner, samt følge opp tiltak som initieres av etablerte nasjonale og regionale samarbeidsorganer. Ikke alle fortløpende oppdrag av denne typen er spesifikt nevnt i årets oppdragsdokument, men disse oppgavene forutsettes likevel ivaretatt.

1.2 Mål og strategi for Helse Nord

Helse Nord RHF skal sørge for en spesialisthelsetjeneste i Nord-Norge som gir likeverdige tilbud med god tilgjengelighet og høy kvalitet. Styresak 101-2006 Helsepolitisk bestilling og budsjett 2007 gir rammer for hvordan tilbudet til pasientene skal utvikles. For å sikre god pasientbehandling og frigjøre nødvendige midler til investeringer i bygg og utstyr, er det viktig å komme i økonomisk balanse snarest mulig. Tiltak som skal få full effekt i 2008, må utarbeides og iverksettes i løpet av første halvår 2007. Resultatkravet for Helse Nord RHF vil bli skjerpet i perioden 2008 til 2010.

Nasjonal helseplan 2007-2010 gir en helhetlig omtale av helsepolitikken og trekker opp overordnede strategier for helsetjenestene. Nasjonal helseplan slår videre fast den samiske befolknings demokratiske rett til et likeverdig helsetilbud som tar utgangspunkt i samisk språk og kultur. Den demokratiske rett til likeverdig tilbud for den samiske befolkning, innebærer at helsetjenestene må utvikle kunnskap i samisk språk og kultur for å kunne kommunisere godt og tilby gode tjenester. Ingen lokalsykehus eller distriktpsykiatriske sentra skal legges ned. Det opplevde misforholdet mellom oppgaver og ressurser skal løses gjennom bedre drift og tilpasning av aktivitetsnivået. Det siste krever riktige prioriteringer i pasientbehandlingen, basert på følgende hovedprinsipper:

- a. Prioriteringsforskriften skal brukes aktivt både innen det enkelte fagområde og mellom fagområder. Pasienter med rett til nødvendig helsehjelp skal prioriteres. For pasienter uten slik rett, kan lengre ventetider aksepteres.
- b. Riktig prioritering og god ressursbruk oppnås når undersøkelse og behandling skjer på det laveste effektive omsorgsnivå.
- c. Tilbudet til eldre og kronisk syke samt tilbudene i rusomsorgen og psykisk helsevern skal i størst mulig grad skjermes i omstillingsarbeidet. Det betyr at kapasiteten i disse tilbudene ikke skal reduseres, samtidig som det presiseres at det likevel skal arbeides med

kontinuerlig forbedring av driften for å oppnå best mulig bruk av ressursene også i disse delene av virksomheten.

- d. Helseforetakene skal utføre en økende andel av sin virksomhet som dagbehandling og omdisponere senger fra kirurgi til medisin. Ved de minste sykehusene skal det vurderes å etablere felles medisinsk/kirurgisk sengepost.
- e. Behandlingsforløpene skal gjennomgås og planlegges slik at utgiftene til reiser, unødvendige kontroller og reinnleggelser blir så lave som mulig.

Helse Nord RHF har siden 2002 vedtatt flere handlings- og tiltaksplaner. Disse er i overensstemmelse med Nasjonal helseplan og skal videreføres. Iverksetting av nye tiltak på prioriterte områder krever at det gjøres omfordelinger innenfor eksisterende ressurser. Helse Nord RHF vil i 2007 gjennomføre en samordnet prosess for å sette alle handlings- og tiltaksplaner inn i en helhetlig strategi tilpasset den økonomiske situasjonen.

2. Overordnede forventninger til Sykehusapotek Nord HF i 2007

2.1 Mål for virksomheten i Sykehusapotek Nord HF

Sykehusapotek Nord HF skal drive sin virksomhet i henhold til gjeldende lovbestemmelser og myndighetskrav og i samarbeid med de andre helseforetakene i regionen bidra til at Helse Nord RHF når sine mål.

Sykehusapoteket Nord HF skal bidra til en best mulig legemiddelforsyning og legemiddelbehandling i helseforetakene. Fri omsetning av ikke-reseptpliktige varer og reseptomsetning til pasienter som ikke er tilknyttet spesialisthelsetjenesten, skal utgjøre under 20 % av sykehusapotekenes totalomsetning.

3. Pasientbehandling

3.1 Aktivitet

For Helse Nord samlet skal aktivitetsnivået innen somatikk opprettholdes på om lag samme nivå som i 2006. Det skal ikke være aktivitetsvekst i somatikken målt i DRG-poeng, men det skal være aktivitetsvekst innenfor psykisk helsevern og rusbehandling. Dette krever sterkere aktivitetsstyring, noe som stiller skjerpede krav til foretakenes ivaretagelse av "sørge-for"-ansvaret gjennom kontinuerlige prioriterings- og omstillingstiltak. Det forutsettes at kostnadseffektiviteten og arbeidsproduktiviteten øker, og at andelen dagbehandling øker målbart.

Kravet til det enkelte helseforetak skal gjennomføres uten radikale omfordelinger mellom sykehusene. På noen områder medfører fagutviklingen og fritt sykehusvalg sentralisering. Dette må møtes med aktiv desentralisering på andre områder. Helse Nord RHF vil følge aktivitetsnivået nøye i 2007 og vil om nødvendig vurdere å justere aktivitetsmålet for det enkelte foretak for å sikre at foretaksgruppen samlet når aktivitetsmålet.

Aktivitetsnivået innen psykisk helsevern skal økes i samsvar med den økte ressurstilførselen i Opptrappingsplanen. Midlene til psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelavhengige skal benyttes i samsvar med de kravene som stilles til gjennomføring av opptrappingsplanene.

Sykehusapotek Nord HF skal rapportere oppfølging av:

- *Salg av ikke reseptpliktige varer og reseptomsetning til pasienter som ikke er tilknyttet sykehuset skal utgjøre under 20 % av totalomsetningen.*

3.2 Kvalitet

God kvalitet kjennetegnes ved at behandlingen virker, er trygg og sikker, involverer brukerne og gir dem innflytelse. Behandlingen skal være samordnet og preget av kontinuitet, utnytte ressursene på en god måte, være tilgjengelig og rettferdig fordelt. Samhandling innad i spesialisthelsetjenesten og med helsetjenesten i kommunene må derfor vektlegges.

Helse Nord RHF ser arbeidet med riktig prioritering og arbeidet med kvalitetsforbedring i sammenheng. Kvalitetsarbeidet skal integreres i den ordinære virksomheten og være et ansvar for ledere på alle nivåer og spesielt for avdelingsledere. Riktig prioritering og bruk av kunnskapsbaserte retningslinjer og prosedyrer for behandling er de viktigste virkemidlene for å oppnå likeverdig behandling av høy kvalitet. Fagmiljøene skal lære av sine egne erfaringer gjennom bruk av kvalitetsregistre og klinisk forskning.

Brukermedvirkning er viktig for kvaliteten på behandlingen og har egenverdi for pasienter og pårørende. Ledere på avdelingsnivå har et konkret ansvar for å utvikle godt samarbeid med brukerorganisasjonene, spesielt der brukerorganisasjonene står svakt. Regionalt brukerutvalg utarbeidet i 2006 en plan for brukermedvirkning. I 2007 prioriteres arbeid med å utvikle samarbeidet mellom det regionale og de lokale brukerutvalg.

Tjenester av god kvalitet til den samiske befolkningen og innvandrerbefolkningen, forutsetter at personellet har relevant kunnskap om pasientens språk og kultur.

Sykehusapotek Nord HF skal rapportere oppfølging av:

- Fullføring av innlegging av styrende dokumenter i det felles elektroniske kvalitetssystemet DocMap i løpet av 2007.
- Registrering av data i nasjonale og regionale kvalitetsregistre der slike er opprettet, og redegjøring for egne resultater.
- Etablering av rutiner som sikrer at tjenestene/avdelingslederne jevnlig kan dra nytte av brukernes erfaringer i samarbeid med helseforetakets brukerutvalg, for eksempel med utgangspunkt i PasOpp-undersøkelsene.
- Status for lukking av avvik etter tilsyn fra ulike tilsynsmyndigheter (eget skjema).

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- Videreutvikle system for forebygging og oppfølging av dokumenterte avvik i forbindelse med implementering av avviksmodule i DocMap høsten 2007 (gjennomføres som felles prosjekt i kvalitetsnettverket i Helse Nord).
- Følge nasjonale retningslinjer for behandling der slike finnes, og arbeide etter internasjonale retningslinjer der nasjonale retningslinjer mangler. Dette skal skje i samarbeid med fagrådene og fagnettverkene på de områder der slike er etablert.
- Gjøre de faglige retningslinjene og prosedyrene som foretaket arbeider etter tilgjengelige i DocMap.
- Følge opp og rapportere uønskede hendelser til Nasjonal enhet for pasientsikkerhet i tråd med de rapporteringskrav som skal etableres.
- Informere om kunnskapsportalen Nasjonalt helsebibliotek (www.helsebiblioteket.no).
- *Sikre sykehusene en legemiddelforsyning av høy kvalitet og til lavest mulig pris.*
- *Bidra til kvalitetssikring av legemiddelbruken ved sykehusene, ved å delta i legemiddelkomiteer, tverrfaglige team og å bidra med rådgivning i farmasøytifaglige spørsmål.*
- *Styrke samarbeidet med helseforetakene, og samarbeide tettere med de kliniske avdelingene for å sikre den inneliggende pasient best mulig legemiddelbehandling og sykehusene mest mulig riktig bruk av legemidler.*

3.3 Prioritering

Helse Nord RHF skal gi et likeverdig tilbud på tvers av pasientgrupper og spesialiteter. Den enkelte pasient har rett til individuell vurdering etter prioriteringsforskriften. Helseforetakene må arbeide for å praktisere forskriften mer enhetlig og samarbeide om å utnytte det samlede tilbudet i regionen fleksibelt, for å unngå fristbrudd med påfølgende utgifter til behandling utenfor regionen. Prioriteringen skal ikke påvirkes av de aktivitetsbaserte tilskuddene. Sykehusene må ikke ta på seg arbeidsoppgaver som kan utføres like godt i primærhelsetjenesten. Fagråd og fagnettverk skal løpende gjennomgå de prioriteringene som gjøres for å etablere mest mulig lik praksis i regionen.

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- Når nye dokumenterte behandlingsmetoder eller diagnostiske metoder etableres, skal gamle metoder avvikles.
- Medisinske metoder og prosedyrer som har dokumentert negativ effekt, skal avvikles.
- Behandlingstiltak som ikke har dokumentert effekt, skal vurderes avviklet.

3.4 Områder som skal vektlegges spesielt

3.4.1 Lokalsykehus, samhandling, desentralisering og oppgavefordeling

Lokalsykehusene står sentralt i samhandlingskjeden, som bindeledd mellom de store sykehusene og helsetjenestene i kommunene. Disse sykehusene skal sikre gode tilbud til pasienter med sammensatte og kroniske lidelser, samt nærhet til akuttfunksjoner og fødetilbud.

Arbeidet med desentralisering av spesialisthelsetjenester og implementering av telemedisinske løsninger skal fortsette der slike løsninger er kostnadseffektive. Ambulante og telemedisinske tjenester skal bidra til å gjøre riktig kompetanse mer tilgjengelig både på lokalsykehusene og i kommunene, og til å hindre unødvendige pasientreiser. Elektronisk samhandling mellom nivåene skal videreutvikles i samarbeid mellom Helse Nord IKT, Nasjonalt senter for telemedisin, leverandørene, fastlegene og kommunene. Forpliktelsene i avtalene om samhandling som er inngått med kommunene skal følges opp, og avtalene skal på grunnlag av erfaringer videreutvikles og konkretiseres i samarbeid med kommunene.

Sykehusapotek Nord HF skal rapportere oppfølging av:

- Hvordan ansvaret for samhandling med kommunene er organisert i foretaket.
- Hvordan avtalene om samhandling med kommunene praktiseres, både med hensyn til arbeidsform og oppnådde resultater i form av bedret samhandling.
- Omfang og typer av desentraliserte spesialisthelsetjenester.
- Hvordan anbefalingene i rapporten "Hvilke utprøvde og egnede telemedisinske tjenester bør prioriteres for storskala implementering" fra mars 2006 implementeres i foretaket.

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- Gjennomgang av polikliniske kontroller for å vurdere overføring til fastlege eller nærmeste lokalsykehus der det er faglig forsvarlig.
- *Ha fokus på prosessene i overgangen mellom omsorgsnivåer, for å bidra til kontinuerlig legemiddelbehandling av pasientene i utskrivningsfasen.*

3.4.2 Psykisk helsevern

Tjenestene skal fremme uavhengighet, selvstendighet og evnen til å mestre eget liv. Omfanget av andre medisinske problemer, herunder rusavhengighet, må derfor registreres for pasienter som henvises til psykisk helsevern for å sikre at disse pasientene får et helhetlig behandlingstilbud. Behandlingstilbudet til barn og ungdom er preget av ulikheter når det

gjelder antall barn per behandlerstilling. Tilbudet skal utjevnes slik at alle foretakene når normen på 600 barn per behandlerstilling.

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- Ha skriftlige rutiner med kommunene for innleggelse, utskrivning og oppfølging av psykiatriske pasienter, samt ivaretagelse av helseforetakenes veiledningsplikt.
- *Gjennom arbeid i tverrfaglig team i ved psykiatriske enheter skal Sykehusapotek Nord HF bidra til rasjonell og god legemiddelbehandling i psykiatrien.*

3.4.3 Kronikersatsingen - helhetlig satsing på eldre og pasienter med kroniske sykdommer

Det ble i 2004 vedtatt regionale handlingsplaner for styrking av geriatri og habilitering og rehabilitering. I 2007 ferdigstilles handlingsplaner for revmatologi og diabetes. Ut over videreføring av iverksatte tiltak er det ikke økonomisk rom for omfattende nye tiltak i 2007. De regionale utdanningsprogrammene for spesialister i geriatri, fysikalsk medisin og rehabilitering og revmatologi, vil likevel bli iverksatt. De nasjonale fagstrategiene for diabetes og kronisk obstruktiv lungesykdom (KOLS) skal følges opp.

Samarbeidet mellom Sykehusapotek Nord HF og revmatologisk avdeling, lungeavdelingen og geriatrisk avdeling ved UNN HF og geriatriteamet ved Nordlandssykehuset i Bodø videreføres. Dette samarbeidet innebærer blant annet at en klinisk farmasøyt er fast knyttet til avdelingene.

Sykehusapotek Nord HF skal rapportere oppfølging av:

- *Utarbeiding av forslag til organisering av koordineringsfunksjonen i foretaket, i samarbeid med Regional koordinerende enhet på UNN, med sikte på oppstart i 2008. Denne funksjonen skal organiseres innenfor rammen av dagens ressurser.*

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- *Delta i etableringen av tverrfaglige diabetesteam og tiltak for å redusere senkomplikasjoner blant denne pasientgruppen.*
- *Spesielt fokus på kreft og KOLS-pasienter i publikumsavdelingene underlagt foretaket. Personalet ved disse skal få økt kompetanse om og bedre tilrettelegge for veiledning av denne pasientgruppen.*

3.4.4 Landsfunksjoner, nasjonale medisinske kompetansesentra og kompetansesentra for personer med sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger

Det er en nasjonal målsetning å sikre pasienter lik tilgjengelighet til bruk av høyspesialisert medisin, kompetansesentra og landsfunksjoner. Fagfolk skal ha lik tilgang på kompetanse fra disse fagmiljøene.

3.4.5 Tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige

Regjeringen skal legge frem en opptrappingsplan på rusfeltet. Planen vil omhandle økt kapasitet for avrusning, legemiddelassistert rehabilitering og tiltak for gravide rusmiddelavhengige, samt barn av rusmiddelavhengige. Helse Nord RHF vil slutføre arbeidet med sin egen handlingsplan, men helseforetakene skal allerede nå vurdere om man i større grad kan bruke tidsbegrensede opphold i institusjoner kombinert med lokalbaserte tiltak for å øke kvaliteten og bedre kapasitetsutnyttelsen.

Sykehusapotek Nord HF skal rapportere oppfølging av:

- Iverksetting av samarbeidstiltak mellom spesialisthelsetjenesten, kommunale tjenester og barnevern for gravide rusmiddelavhengige i legemiddelassistert rehabilitering (LAR) og annen tverrfaglig spesialisert behandling.

- *Håndtere utlevering av medikamenter til pasienter som er på legemiddelassistert rehabilitering.*

3.4.6 Donoransvarlige leger i sykehusene

Dette punktet følges opp av UNN HF og Nordlandssykehuset HF.

3.4.7 Kreftbehandling

Antall nye kreftpasienter øker i årene fremover. De fleste kreftpasientene er gitt prioritet gjennom prioriteringsforskriften.

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- *Sykehusapotek Nord HF skal ha spesielt fokus på kreftpasienter i utskrivningsfasen.*

3.4.8 Smertebehandling

Behovet for smertebehandling øker. Ventetiden for pasienter med kroniske smertelidelser er for lang og Helse Nord har underkapasitet på området. Pasientene utgjør en betydelig andel av de langtidssykemeldte. Det er ønskelig å styrke smerteklinikkens kompetanse og kapasitet og bedre samhandlingen mellom smerteklinikkene og primærhelsetjenesten.

3.4.9 Intensivkapasitet

Helse Nord RHF vil i løpet av 2007 utrede kapasiteten og den faglige bruken av intensivsenger i regionen med sikte på å utvikle en optimal utnyttelse av de samlede ressursene og om nødvendig øke kapasiteten. Det skal vurderes å etablere forskjellige nivåer innen intensivbehandlingen, og det skal defineres hvilke pasienter som skal behandles på hvilket nivå.

3.4.10 Smittevern og beredskap

Regional smittevernplan og Helse Nords plan for sosial og helsemessig beredskap skal revideres i 2007. Det skal etableres et felles planverk for IKT-sikkerhet og katastrofeberedskap.

Sykehusapotek Nord HF skal rapportere oppfølging av:

- Oppdatering og øving av smittevern og beredskapsplaner.

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- Innarbeide beredskapshensyn i tjenestens logistikksystemer og leveranseavtaler slik at Helse Nord RHF sammen med helseforetaket kan ivareta et samlet nasjonalt ansvar for forsyning av legemidler, materiell og andre innsatsfaktorer i kriseberedskapen.
- *Sikre at smittevernlegene ved alle sykehus får fortløpende rapportering om antibiotikabruken i helseforetakene.*

3.4.11 Folkehelsesamarbeidet

Et overordnet mål i Nasjonal helseplan er å styrke folkehelsen. Helse Nord RHF vil i 2007 inngå avtaler med fylkeskommunene om samarbeid. Hovedstrategien er å integrere folkehelsearbeid i virksomheten. Helseforetakene vil få konkrete prosjektrettede oppgaver innenfor de samarbeidsområder som er aktuelle (fysisk aktivitet, kosthold, røykeslutt, psykisk helse og rusforebyggende arbeid).

3.4.12 Nordområdesatsingen

Helse Nord RHF ble i 2006 bedt om å koordinere planleggingen for å samordne helsesamarbeidet på norsk side i nordområdene. Det er utarbeidet planer og Helse Nord RHF har inngått en overordnet samarbeidsavtale med Arkhangelsk fylke, og vil arbeide for å inngå en liknende avtale med Murmansk fylke. I 2007 prioriteres utarbeidelse av beredskapsplan og tiltak for å systematisere, forankre og styrke samhandlingen med Russland og de andre landene i nordområdene.

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- Tilrettelegge for å videreutvikle kontakt og faglig samarbeid med Russland, bl.a. gjennom gjensidig hospitering.

4. Forskning

Alle helseforetakene skal gjennomføre og publisere forskning som er relevant for de kliniske og pasientnære oppgavene. Det skal legges til rette for praktiske løsninger for ansatte som ved søknad fra sin institusjon har fått finansiering fra Helse Nord RHF til å arbeide med forskning.

Sykehusapotek Nord HF skal rapportere oppfølging av:

- Ivaretagelse av kjønnsperspektivet i klinisk forskning (kjønnsforskjeller i sykdom og behandling), herunder sikre at det gjennomføres analyser av forskningsresultater etter kjønn der dette er relevant.
- *Styrking av forskningen innen forskningssvake områder som klinisk farmasi.*

5. Utdanning av helsepersonell

Helsepersonellens kompetanse er avgjørende for god faglighet og kvalitet i tjenestene. Helse Nord RHF skal sørge for å utdanne nok helsepersonell med god kompetanse. Helseforetakene må derfor bidra til Helse Nord RHF's arbeid med en overordnet strategisk kompetanseplan, og utvikle sine egen strategiske kompetanseplan.

Helse Nord driver læringsportalen www.helsekompetanse.no. HF-ene skal ta denne i bruk som en felles regional inngangsport for utdanning, kurs, veiledning og fagnettverk.

Sykehusapotek Nord HF skal rapportere oppfølging av:

- At samarbeidsavtaler mellom høgskolene og helseforetakene er etablert.

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- Sørge for at studenter i grunn-, videre- og spesialutdanning i farmasi får praksisplasser og får gjennomført sin praksis. Elever fra videregående skole skal også gis praksisundervisning i helseforetak i relevante fag.
- Delta i Høgskolesamarbeidet, spesielt i oppfølging og realisering av tiltak anbefalt i Høgskolesamarbeidets rapport "Helsefagutdanning i Helse Nord" (2006).
- Delta i utviklingsarbeidet sammen med RHF for å bli godkjent lærlingbedrift for helsefagarbeider.
- *Bidra til at andre grupper helsepersonell enn farmasøyter får styrket sin kompetanse om legemidler.*

6. Pasientopplæring

Helseforetakene skal sørge for at pasienter og pårørende som har behov for tilrettelagt opplæring får tilbud om dette. Det er et hovedmål å fremme uavhengighet, selvstendighet og evnen til å mestre eget liv. Slik opplæring kan ivaretas i lærings- og mestringssentre (LMS) eller i andre deler av spesialisthelsetjenesten. Helseforetakene skal sørge for at pasienter og pårørende som har behov for tilrettelagt opplæring får tilbud om dette via www.helsekompetanse.no.

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- Gjennomgå SINTEFs evaluering av lærings- og mestringssentrene i Helse Nord, og iverksette nødvendige forbedringstiltak.

7. Felles organisatoriske og økonomiske krav og rammebetingelser for 2007

Sykehusapotek Nord HF skal gjennomføre tiltak som er nødvendige for å nå det økonomiske resultatkravet. Det behov for å videreutvikle en organisasjon som har nødvendig kompetanse, gjennomføringsevne og kultur for kontinuerlig forbedring. Styringsdata av god kvalitet må være tilgjengelige og danne grunnlag for å overvåke, analyse og ta beslutninger.

7.1 Tiltak for økonomisk balanse

7.1.1 Tiltaksplaner

Helseforetakene skal utarbeide og styrebehandle en tiltaksplan som konkretiserer hvordan resultatmålet skal nås. Planen skal:

- Vise hvordan kravet om redusert årsverksforbruk fra foretaksmøtene i september 2006 planlegges realisert.
- Beskrive tiltakenes konsekvenser for tjenestetilbudet og for de ansatte.
- Tydeliggjøre hvem som har internt gjennomføringsansvar.

Planen skal utarbeides og tiltakene gjennomføres i samarbeid med de tillitsvalgte, og etter behandling i arbeidsmiljøutvalget.

Sykehusapotek Nord HF skal rapportere oppfølging av:

- Status for gjennomføring av de vedtatte tiltakene (månedlig rapportering).

7.1.2 Investeringsrammer

Helse Nord RHF vil etter søknad til HOD bli tildelt lånemidler til spesifikke prosjekter. Det vil som hovedregel ikke bli gitt adgang til å lånefinansiere investeringer innen MTU (medisinsk teknisk utstyr), IKT og innledende prosjektplanlegging. Investeringsrammen er derfor ikke endelig fastlagt.

7.1.3 Inntektsfordelingsmodell

Helse Nord RHF vil i samarbeid med helseforetakene videreføre arbeidet med å utvikle en inntektsfordelingsmodell. Helseforetakene forutsettes å medvirke til dette arbeidet. Ny sak om inntektsfordelingsmodell legges fram for styret i Helse Nord RHF i løpet av 2007.

7.2 Tiltak for å utvikle en organisasjon med kultur for løpende forbedring og utvikling

To sentrale organisasjonsutviklingsprosjekter skal gjennomføres:

- Arbeidsgledeprosjektet: jakten på friskfaktorer (sykefraværprosjektet)
- Arbeidsplanprosjektet (implementering av modul for styring av variable lønnsutgifter).

Sykehusapotek Nord HF skal rapportere følgende indikatorer og styringsvariabler:

- Overvåking av årsverksutvikling (antall)
- Samlet sykefravær (andel)
- Langtidsfravær (> 56 dager)

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- Velge kandidater til topplederprogram, coachingprogram, mastergradprogram i helseledelse, arbeidsguideprogrammet og regional ledersamling.

7.2.1 Organisasjon og arbeidsgiver

Helseforetakene har ansvar for at ledere og medarbeidere har en klar og entydig oppfatning av sin rolle, myndighet og plassering i organisasjonen. Dette skal synliggjøres i organisasjonskart, fullmaktsstrukturkart og dokumenterte og implementerte rutiner for planlegging, gjennomføring og rapportering.

Sykehusapotek Nord HF skal rapportere oppfølging av:

- Oppdatering og detaljering av fullmaktstruktur som regulerer og klargjør fullmaktsforholdet mellom foretakets styre, direktør og avdelingsledere.
- Identifisering og realisering av økonomiske og personalmessige gevinster som følge av systemanskaffelser og oppfølging av disse med organisasjonsmessige endringer. Det tas utgangspunkt i kost-nyttevurderinger som er gjort i forbindelse med anskaffelse av systemene jf styresak 79-2006.
- *Følge en lønnsutvikling som samsvarer med øvrige helseforetak.*

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- Ha en strategisk lønnspolitikk som samsvarer med nasjonale lønnspolitiske føringer.

7.2.2 Personal, kompetanse og rekruttering

Helseforetakene skal bedre rekrutteringen av ikke-vestlige innvandrere, *ha en balansert kjønnsammensetning i lederstillinger* og etablere en livsfaseorientert personalpolitikk. Dette vil bidra til stabilisering, skape rekrutteringsfortrinn og dempe kostnadene til avtalefestet pensjon.

Sykehusapotek Nord HF skal rapportere oppfølging av:

- Bidra i arbeidet med kartlegging av individuell kompetanse med sikte på utvikling av system for kompetanseplanlegging.
- Etablering av prosedyrer for kvalitetssikring av dokumentasjon av formell kompetanse ved ansettelser.
- Rutiner som hindrer sosial dumping av arbeidskraft, både ved egne ansettelser og ved bruk av underleverandører.
- Ha prosedyrer for rekruttering av ansatte med innvandringsbakgrunn i tråd med retningslinjene fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet.
- Helseforetaket skal bidra til kartlegging av bruk av deltidsstillinger.

7.2.3 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Gode rutiner og god praksis i HMS-arbeidet er grunnleggende i foretakets internkontroll og bidrar til å skape godt arbeidsmiljø, trivsel på arbeidsplassen og kvalitet i gjennomføring av kjerneoppgavene. Resultatene av tilsyn i 2005 og 2006 viser at HMS-arbeidet må videreutvikles.

Sykehusapotek Nord HF skal rapportere oppfølging av:

- Tiltak for å forebygge sykefravær og oppfølging av sykemeldte.

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- Utarbeide helhetlig strategi for HMS-arbeidet i samarbeid med Helse Nord RHF.
- Frigjøre nødvendig personell for gjennomføring av Arbeidsgledeprosjektet.

7.2.4 Innkjøpsfunksjonen

En god innkjøpsfunksjon er avgjørende for at leveranser av varer og tjenester skjer til økonomisk mest mulig fordelaktige betingelser og lavest mulig pris. Ved utforming av krav i anskaffelsesprosesser skal det legges vekt på livssyklus-kostnader, miljømessige konsekvenser og universell utforming av konkurransen.

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- Kartlegge kompetansebehov knyttet til innkjøp på alle nivå og iverksette nødvendige tiltak for kompetanseheving.
- Forbedre innkjøpsrutinene i samarbeid med Helseforetakene Innkjøpsservice AS (HINAS).
- Sørge for at inngåtte leverandøravtaler blir lagt inn i innkjøpssystemet og benyttet, og iverksette tiltak ved eventuelle avvik på avtaler utenfor innkjøpssystemet.
- Sørge for at anskaffelser av varer og tjenester utenom inngåtte avtaler anskaffes ved lik konkurranse mellom leverandører.
- *Delta i styringen av Legemiddelinnkjøpsamarbeidet (LIS).*

7.2.5 Informasjons og kommunikasjonsteknologi (IKT)

Iverksetting og videreutvikling av vedtatt strategi- og handlingsplan for IKT i Helse Nord ligger til grunn for arbeidet også i 2007. Det betyr fortsatt satsing på felles systemer og standardisering.

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- Helseforetakene skal gjennom Helse Nord IKT benytte Norsk Helsenett AS for leveranse av kommunikasjonstjenester til helseforetakene, i tråd med enerettsavtalen for Norsk Helsenett AS skissert i styresak 65-2004.
- Aktivt bidra til standardisering av IKT infrastruktur og gjennomføre innkjøp i tråd med vedtatte standard. Helseforetakene skal rapportere på de rammeavtaler som etableres i regionen ved kjøp av PC-er, printere og andre enheter slik at Helse Nord får en mest mulig enhetlig utstyrspark.
- Delta i arbeidet med å effektivisere driften av IT-systemer ved å utvikle felles driftsmiljøer for de ulike applikasjoner.
- Videreføre det faglige nettverk for de informasjonssikkerhetsansvarlige i foretakene. Informasjonssikkerhetsspørsmål ved fellesdrift av systemer skal behandles av det etablerte forum for informasjonssikkerhet. De fem regionale helseforetakene har gjennom nasjonal IKT tatt fram et felles styringssystem for informasjonssikkerhet samt deltatt i arbeidet med norm for informasjonssikkerhet i regi av Sosial- og helsedirektoratet. Helseforetakene skal i løpet av 2007 starte implementeringen av disse to sikkerhetsdokumentene.

8. Oppfølging og rapportering

Helse Nord RHF vil drive tett virksomhetsstyring for å følge opp sitt samlede ansvar for spesialisthelsetjenesten i regionen. I dette kapitlet presiseres krav til oppfølging og utvikling av data og datakvalitet samt rutiner og frister for rapportering som skal følges i 2007.

8.1 Økt kvalitet på styringsdata

Kravene til enhetlig og standardisert regnskapsføring i foretaksgruppen utvides til å gjelde all offisiell rapportering. Aktivitetsdata, data som beskriver kvalitet på pasientbehandling, medarbeidertilfredshet og øvrig personelldata vil også bli standardisert.

Sykehusapotek Nord HF skal følge opp disse tiltakene:

- Medvirke i prosjekt for å standardisere innsamling og registrering av økonomidata.
- Bruke felles definisjoner, standarder og rapporteringsverktøy i tertialrapporter og årlig melding til Helse Nord RHF. Dette inkluderer også aktiv bruk og oppfølging av definert målekort for foretaksgruppen.

8.2 Rapporteringsrutiner i 2007

Oppdragsdokumentet spesifiserer indikatorer og tiltak for oppfølging helseforetakene som skal rapporteres til Helse Nord RHF. Tertialrapporter og årlig melding for 2007 skal behandles i styret i helseforetaket før innsendelse til Helse Nord RHF. Rapporteringene skal drøftes med tillitsvalgte og forelegges arbeidsmiljøutvalget og brukerutvalget (dette gjelder minimum årlig melding).

Rapporteringsskjemaene, med nærmere beskrivelser av krav og frister, spesifiseres i oppdatert plankalender for 2007, som sendes ut etter at oppdragsdokumentet er vedtatt av styret i Helse Nord RHF. Foreløpig rapporteringsskjema er vedlagt styresaken. Rapportering skal skje elektronisk til postmottaket i Helse Nord RHF, samt oversendes skriftlig, i henhold til følgende innhold og frister:

Rapportering	Innhold	Frister
Månedlig:	Måned rapport forrige måned <ul style="list-style-type: none"> • resultatregnskap • investeringer • aktivitet • årsverk, sykefravær, langtidsfravær • tiltaksplaner (se nærmere beskrivelse avsnitt 7.1) 	Sendes inn den 15. hver måned:
Tertialrapport: Det er utarbeidet egne maler for oppfølging av oppdragsdokumentet som skal inngå i tertialrapportering.	Tertialvis rapportering på <ul style="list-style-type: none"> • indikatorer/styringsvariabler jf målekort og rapporteringsmal • tiltak for oppfølging jf rapporteringsmal • lukking av avvik – status jf rapporteringsskjema Helseforetaket bes om å kommentere utviklingen særskilt dersom denne er avvikende i forhold til styringskrav.	Styrebehandlet tertialrapport (styrevedtak): 6. juni 2007 1. oktober 2007 Administrativt utarbeidet tertialrapport: 24. mai 2007 26. september 2007 NB: Regnskap og aktivitetstill sendes den 15. som vanlig.
Årlig melding: Det utarbeides egne maler for oppfølging av oppdragsdokumentet som skal inngå i årlig melding.	Årlig rapportering på <ul style="list-style-type: none"> • tiltaksplaner • styringsindikatorer jf rapporteringsmal • tiltak for oppfølging jf rapporteringsmal • organisatoriske og økonomiske eierkrav Helseforetakets samlede vurdering mht. måloppnåelse og avvik i forhold til styringskrav.	Styrebehandlet årlig melding (styrevedtak): 1. mars 2008 Administrativt behandlet årlig melding: innen 15. februar 2008.
Årsregnskap	Minst 5 dager før utsending av saksfremlegg for styrebehandling av årsregnskap, sendes fullstendig årsregnskap med noter og styrets årsberetning (ikke ordinær årsmelding) til Helse Nord RHF for gjennomgang.	Styrebehandling av årsregnskap for 2006: Innen 27. april 2007.